

ΜΕΡΟΣ Β'

ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 21

Σκοπός

Σκοπός του Μέρους Β' είναι:

- α) Η ακώλυτη άσκηση του δικαιώματος λατρείας όλων των θρησκευτικών κοινοτήτων και των μελών τους, μέσω της διαμόρφωσης ενός σύγχρονου, πλήρους και συνεκτικού νομοθετικού πλαισίου για τους χώρους λατρείας θρησκευτικών κοινοτήτων με ή χωρίς προσωπικότητα, πλην της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού,
- β) η ενίσχυση των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και των Τμημάτων Θεολογικών Σχολών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με αλλοδαπούς - αλλογενείς φοιτητές,
- γ) η διευκόλυνση του κοινωφελούς έργου των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων,
- δ) η ενδυνάμωση των Σχολών Μαθητείας Υποψηφίων Κληρικών (Σ.Μ.Υ.Κ.) και η διευκόλυνση της φοίτησης αλλοδαπών μαθητών στα Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία, ε) ο εξορθολογισμός της στελέχωσης Ιερών Μητροπόλεων,
- στ) η αναγνώριση της Εκκλησίας της Σουηδίας στην Ελλάδα ως θρησκευτικού νομικού προσώπου του ν. 4301/2014 (Α' 223), περί της οργάνωσης της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους στην Ελλάδα, και
- ζ) η αναγνώριση των μπεκτασήδων - αλεβιτών μουσουλμάνων Θράκης ως θρησκευτικού νομικού προσώπου του ν. 4301/2014.

Άρθρο 22

Αντικείμενο

Αντικείμενο του Μέρους Β' είναι:

- α) Ο ορισμός των χώρων λατρείας, η πρόβλεψη της διαδικασίας αδειοδότησης, ανέγερσης, ίδρυσης, λειτουργίας, μεταστέγασης και κτιριακών παρεμβάσεων σε χώρους λατρείας θρησκευτικών κοινοτήτων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, πλην της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού,
- β) η διεύρυνση των συμμετεχόντων στις κατατακτήριες εξετάσεις των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών με τη συμμετοχή πτυχιούχων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ή ισότιμων προς αυτά, Ανωτάτων Σχολών Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, της Ελλάδος ή του εξωτερικού, και η εισαγωγή δυνατότητας πρόβλεψης καθ' υπέρβαση ποσοστού εισακτέων αλλοδαπών -

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ (Άρθρα 21-22)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΧΩΡΟΙ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΓΝΩΣΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ (Άρθρα 23-31)

αλλογενών στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες και στα Τμήματα των Θεολογικών Σχολών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων,

γ) η ρύθμιση του νομικού καθεστώτος των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων,

δ) η εισαγωγή δυνατότητας φοίτησης κληρικών στις Σχολές Μαθητείας Υποψηφίων Κληρικών (Σ.Μ.Υ.Κ.) και η διευκόλυνση της φοίτησης αλλοδαπών μαθητών στα Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία,

ε) η εισαγωγή δυνατότητας παρακολούθησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων των Σ.Μ.Υ.Κ. σε έγγαμους κληρικούς,

στ) η πρόβλεψη του δικαιώματος διδασκαλίας στις Σ.Μ.Υ.Κ. και σε μέλη του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων,

ζ) η ανακατανομή των οργανικών θέσεων Εφημερίων και εκκλησιαστικών υπαλλήλων των Ιερών Μητροπόλεων και η ρύθμιση θεμάτων Ιεροδιακόνων του Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου,

η) η πρόβλεψη ψηφιακού συστήματος έκδοσης αδειών τέλεσης γάμων και βαπτίσεων από την Εκκλησία της Ελλάδας,

θ) η πρόβλεψη άδειας διαμονής τύπου «Α.5» σε μαθητές Πρότυπων Εκκλησιαστικών Σχολείων που διαμένουν σε μαθητικές εστίες,

ι) η αναγνώριση της Εκκλησίας της Σουηδίας στην Ελλάδα ως θρησκευτικού νομικού προσώπου του ν. 4301/2014 (Α' 223), και

ια) η αναγνώριση των μπεκτασήδων - αλεβιτών μουσουλμάνων Θράκης ως θρησκευτικού νομικού προσώπου του ν. 4301/2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΧΩΡΟΙ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΙ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΓΝΩΣΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

Άρθρο 23

Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου καταλαμβάνουν όλες τις θρησκευτικές κοινότητες με ή χωρίς νομική προσωπικότητα πλην της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού, για την οποία ισχύουν ειδικότερες διατάξεις, εκτός αν άλλως ορίζεται ρητά στο παρόν.

Άρθρο 24

Χώροι λατρείας

1. Οι χώροι λατρείας είναι τόποι αφιερωμένοι στην εκδήλωση θρησκευτικού σεβασμού ή την τέλεση λατρευτικών πράξεων και διακρίνονται σε: α) ευκτηρίους οίκους, δηλαδή χώρους λατρείας επιφάνειας μέτρων τετραγωνικών έως διακοσίων (200 τ.μ.) και β) ναούς, δηλαδή χώρους λατρείας επιφάνειας μέτρων τετραγωνικών άνω των διακοσίων (200 τ.μ.).

2. Από τη διαρρύθμιση του χώρου λατρείας πρέπει να προκύπτει ότι η διακριτή επιφάνεια του κύριου χώρου λατρείας δεσπόζει και χαρακτηρίζει τη χρήση του υπό αδειοδότηση χώρου και καταλαμβάνει επιφάνεια ποσοστού τουλάχιστον δύο τρίτων (2/3) του συνολικού εμβαδού του υπό αδειοδότηση χώρου. Μικρές παρεκκλίσεις από το ανωτέρω ποσοστό μπορούν να εξετάζονται κατά περίπτωση, ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του χώρου, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης του μηχανικού, και εφόσον δεν αναιρείται ο δεσπόζων λατρευτικός του χαρακτήρας.

3. Ο χώρος λατρείας δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται ως μόνιμη ή προσωρινή κατοικία ή χώρος φιλοξενίας οποιουδήποτε προσώπου, συμπεριλαμβανομένου του θρησκευτικού λειτουργού.

4. Οι ευκτήριοι οίκοι και οι ναοί που υφίστανται πριν από το έτος 1955 μπορούν να αδειοδοτούνται κατά τη διαδικασία του άρθρου 26 σε περιοχές στις οποίες επιτρέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό και την κείμενη νομοθεσία περί χρήσεων γης η ειδική κατηγορία χρήσης γης «θρησκευτικοί χώροι», χωρίς καμία άλλη προϋπόθεση, εκτός αν ρητώς απαιτείται στον ρυθμιστικό σχεδιασμό της περιοχής.

Άρθρο 25

Επωνυμία χώρων λατρείας

1. Η επωνυμία του χώρου λατρείας πρέπει να καταδεικνύει ιδίως τη θρησκευτική ταυτότητα του χώρου, να τηρεί την αρχή της αληθείας, να μην αντιστρατεύεται τους κανόνες δημόσιας τάξης, τα χρηστά ήθη και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας, να μην χρησιμοποιείται καταχρηστικά και να μην προσβάλει δικαιώματα τρίτων και ιδίως άλλων θρησκευτικών κοινοτήτων, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια και χωρίς κανένα περιθώριο σύγχυσης η αληθής και ακριβής θρησκευτική ταυτότητα του χώρου λατρείας. Αν η επωνυμία πρέπει για θρησκευτικούς λόγους να είναι διατυπωμένη σε άλλη γλώσσα, τότε πρέπει να αποδίδεται με πιστή μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, με δυνατότητα αναγραφής της με λατινικούς χαρακτήρες εντός παρενθέσεων, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια και χωρίς κανένα περιθώριο σύγχυσης η αληθής και ακριβής θρησκευτική ταυτότητα του χώρου λατρείας. Εσφαλμένη ή παραπλανητική απόδοση της επωνυμίας στην ελληνική γλώσσα την καθιστά μη αποδεκτή.

2. Για την αλλαγή της επωνυμίας του χώρου λατρείας απαιτείται άδεια του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, που χορηγείται κατόπιν σχετικής αίτησης, και εφόσον πληρούνται οι όροι της παρ. 1.

Άρθρο 26

Διαδικασία αδειοδότησης χώρων λατρείας γνωστών θρησκειών και υποχρεώσεις γνωστοποίησης

1. Για την ανέγερση, την ίδρυση και τη λειτουργία, τη μεταστέγαση χώρου λατρείας, καθώς και την προσθήκη (καθ' ύψος ή κατ' επέκταση) και για κάθε είδους οικοδομικές εργασίες σε υφιστάμενο χώρο λατρείας ή την κατεδάφιση χώρου λατρείας, οποιασδήποτε θρησκευτικής κοινότητας με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, απαιτείται άδεια που χορηγείται, κατόπιν αίτησης, από τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και εκδίδεται επ' ονόματι του θρησκευτικού λειτουργού. Η έκδοση της άδειας του πρώτου εδαφίου είναι

προϋπόθεση για την έκδοση των σχετικών διοικητικών πράξεων, όπως οικοδομικών αδειών και προεγκρίσεων για τις οικοδομικές εργασίες ή αλλαγές χρήσης που απαιτούνται κατά την πολεοδομική νομοθεσία για να λειτουργήσει ο χώρος λατρείας, εγκρίσεων φορέων ή συλλογικών οργάνων, καθώς και για την υποβολή γνωστοποιήσεων. Ο θρησκευτικός λειτουργός υποχρεούται να αναρτά παραπλήσια της κεντρικής θύρας εισόδου και σε εμφανές για το κοινό εξωτερικό σημείο του χώρου ευδιάκριτη πινακίδα που αναφέρει την ονομασία του χώρου λατρείας, όπως αναγράφεται στην άδεια, τον Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης (ΑΔΑ) της άδειας, καθώς και τη θρησκευτική κοινότητα στην οποία ανήκει.

2. Χώροι λατρείας που υφίστανται προ του 1955 λειτουργούν νόμιμα χωρίς την άδεια της παρ. 1 εφόσον κατέχουν σχετική διαπιστωτική πράξη που εκδίδεται, ύστερα από αίτησή τους, από τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

3. Για την αδειοδότηση ανέγερσης, ίδρυσης και λειτουργίας ευκτήριων οίκων απαιτείται αίτηση από τουλάχιστον πέντε (5) άτομα και έναν (1) θρησκευτικό λειτουργό, που είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Φυσικό πρόσωπο με την ιδιότητα του θρησκευτικού λειτουργού ή του μέλους διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) του άρθρου 1 του ν. 2456/1920 (Α' 173) ή του άρθρου 1 του ν.δ. 301/1969 (Α' 195) ή εκκλησιαστικού ή θρησκευτικού νομικού προσώπου του ν. 4301/2014 (Α' 223) δύναται να συνυπογράψει περισσότερες από δύο (2) αιτήσεις.

4. Για την αδειοδότηση ανέγερσης, ίδρυσης και λειτουργίας ναών απαιτείται αίτηση από τουλάχιστον εκατό (100) άτομα και έναν (1) θρησκευτικό λειτουργό, που είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Φυσικό πρόσωπο με την ιδιότητα του θρησκευτικού λειτουργού ή του μέλους διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) του άρθρου 1 του ν. 2456/1920 ή του άρθρου 1 του ν.δ. 301/1969 ή εκκλησιαστικού ή θρησκευτικού νομικού προσώπου του ν. 4301/2014 δύναται να συνυπογράψει περισσότερες από δύο (2) αιτήσεις.

5. Για την έκδοση των αδειών της παρ. 1 για τους χώρους λατρείας της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του οικείου Μουφτή.

6. Οι άδειες της παρ. 1 για τους χώρους λατρείας της Ισραηλιτικής (Εβραϊκής) θρησκείας χορηγούνται μόνο στα ν.π.δ.δ. του άρθρου 1 του ν. 2456/1920 και του άρθρου 1 του ν.δ. 301/1969.

7. Οι θρησκευτικές κοινότητες και οι θρησκευτικοί λειτουργοί, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος και των θρησκευτικών λειτουργών της, όταν ενεργούν υπό την ιδιότητα του θρησκευτικού μέλους: α) υποχρεούνται να δηλώνουν με τρόπο ρητό και σαφή τη θρησκευτική κοινότητα στην οποία ανήκουν: αα) όταν εκδίδουν βιβλία, περιοδικά, και λοιπά έντυπα θρησκευτικού περιεχομένου ή παρουσιάζουν ραδιοφωνικές, τηλεοπτικές ή διαδικτυακές εκπομπές θρησκευτικού περιεχομένου ή αναρτούν κατά τρόπο συστηματικό ή οργανωμένο δημοσιεύσεις και υλικό που παρουσιάζει ή μεταδίδει θρησκευτική διδασκαλία σε διαδικτυακά μέσα δικτύωσης, επικοινωνίας και πληροφόρησης και σε κάθε ενημερωτικό ή πληροφοριακό υλικό που κυκλοφορούν, αποστέλλουν ή διαδίδουν με ευθύνη τους στο κοινό που δεν ανήκει στη θρησκευτική τους κοινότητα με οποιοδήποτε μέσο πληροφόρησης και

επικοινωνίας εφόσον έχει ως σκοπό τη διάδοση των θρησκευτικών πεποιθήσεων της θρησκευτικής κοινότητας στην οποία ανήκουν ή την ένταξη νέων μελών στην θρησκευτική τους κοινότητα, αβ) κατά τη συλλογική επικοινωνία τους με φυσικά πρόσωπα ή εκπροσώπους ή μέλη ενώσεων προσώπων ή νομικών προσώπων που δεν ανήκουν στη θρησκευτική τους κοινότητα, με οποιοδήποτε τρόπο επικοινωνίας και με σκοπό τη διάδοση των θρησκευτικών πεποιθήσεων της θρησκευτικής κοινότητας στην οποία ανήκουν ή την ένταξη νέων μελών στη θρησκευτική τους κοινότητα, και β) να αποδέχονται την άρνηση επικοινωνίας των παραληπτών του θρησκευτικού υλικού και περιεχομένου των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) και να μην επαναλαμβάνουν την επικοινωνία για τους σκοπούς των ανωτέρων περιπτώσεων. Στον παραβάτη της παρούσας επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, που καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 62.

8. Η άδεια χώρου λατρείας της παρ. 1 ή η διαπιστωτική πράξη της παρ. 2 ανακαλείται ιδίως λόγω: α) παραβίασης των συνταγματικών διατάξεων, των κανόνων δημόσιας τάξης και για λόγους εθνικής ασφάλειας υπό την έννοια του άρθρου 3 του ν. 5002/2022 (Α' 228), β) παραβίασης των όρων και προϋποθέσεων έκδοσης των διοικητικών πράξεων των παρ. 1 και 2 του παρόντος, γ) έλλειψης θρησκευτικού λειτουργού για διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών, δ) διακοπής λειτουργίας του χώρου λατρείας για διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών που διαπιστώνεται με κάθε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, ε) λειτουργίας του χώρου λατρείας με διαφορετικό σκοπό από την εκδήλωση του θρησκευτικού σεβασμού ή την τέλεση λατρευτικών πράξεων που διαπιστώνεται με κάθε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, στ) μη γνωστοποίησης του Α.Φ.Μ. του χώρου λατρείας στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του χώρου λατρείας, ζ) αίτησης της θρησκευτικής κοινότητας.

Άρθρο 27

Αντικατάσταση, παύση, αναστολή και διαγραφή θρησκευτικών λειτουργιών από το Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4301/2014

1. Επιτρέπεται η αντικατάσταση ή παύση θρησκευτικού λειτουργού ή τυχόν αναπληρωτή ή αναπληρωτών αυτού με άδεια του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, που εκδίδεται ύστερα από αίτηση της θρησκευτικής κοινότητας.

2. Η εγγραφή του θρησκευτικού λειτουργού στο μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4301/2014 (Α' 223) αναστέλλεται από την άσκηση ποινικής δίωξης και μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης για κακουργήματα ή για τα ακόλουθα πλημμελήματα: α) κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, απιστία, παράβαση καθήκοντος, ψευδή κατάθεση, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση, οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, σωματική βλάβη εμβρύου ή νεογνού, τα αδικήματα του ν. 3500/2006 (Α' 232) για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, αρπαγή ανηλίκων, παράνομη κατακράτηση, παράνομη βία, αυτοδικία, απειλή, διατάραξη θρησκευτικών συναθροίσεων, β) βία κατά υπαλλήλων και δικαστικών προσώπων, αθέμιτη επιρροή σε δικαστικούς λειτουργούς, διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας, διατάραξη δικαστικών συνεδριάσεων, απείθεια, στάση, αντιποίηση, παραβίαση σφραγίδων που έθεσε η αρχή, παραβίαση φύλαξης της αρχής, γ) διέγερση σε ανυπακοή, διέγερση σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια, πρόσκληση και προσφορά για την τέλεση εγκλήματος, εγκληματική οργάνωση,

τρομοκρατικές πράξεις - τρομοκρατική οργάνωση, αξιόποινη υποστήριξη, διατάραξη κοινής ειρήνης, απειλή διάπραξης εγκλημάτων, διασπορά ψευδών ειδήσεων, προσβολή συμβόλων ή τόπων ιδιαίτερης εθνικής ή θρησκευτικής σημασίας, δ) τα αδικήματα του ν. 927/1979 (Α' 139) περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών που αποσκοπούν σε φυλετικές διακρίσεις, ε) προσηλυτισμό του άρθρου 4 του α.ν. 1363/1938 (Α' 305), στ) τα αδικήματα του ν. 4139/2013 (Α' 74) περί εξαρτησιογόνων ουσιών, και ζ) αντιποίηση υπηρεσίας θρησκευτικού λειτουργού. Η αναστολή του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τις περιπτώσεις παράβασης της παρ. 7 του άρθρου 26 του παρόντος. Σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης, ο θρησκευτικός λειτουργός διαγράφεται από το μητρώο.

3. Αν ο θρησκευτικός λειτουργός της παρ. 2 είναι πολίτης τρίτης χώρας και είναι κάτοχος άδειας διαμονής, η άδεια αυτή ανακαλείται χωρίς προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης. Αν υποβάλει αίτημα χορήγησης άδειας διαμονής, αυτό απορρίπτεται χωρίς προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης. Για την εφαρμογή του παρόντος, ο Εισαγγελέας που ασκεί ποινική δίωξη ή η γραμματεία του ποινικού δικαστηρίου που εκδίδει αμετάκλητη δικαστική απόφαση ενημερώνει άμεσα τη Διεύθυνση Θρησκευτικής Διοίκησης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού για την άσκηση της ποινικής δίωξης ή την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, αντίστοιχα.

Άρθρο 28

Σφράγιση χώρων λατρείας - Ποινικές κυρώσεις - Διοικητικά πρόστιμα

1. Χώροι λατρείας που ανεγείρονται ή λειτουργούν χωρίς την άδεια του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κλείνουν και σφραγίζονται από την οικεία αστυνομική αρχή και η απόφαση σφράγισης κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Αυτός που κατέχει και αυτός που ανεγείρει ή θέτει σε λειτουργία χώρο λατρείας χωρίς την άδεια της παρ. 1 του άρθρου 26 ή μεταβάλλει τη λειτουργία του χώρου αυτού κατά παράβαση της άδειας αυτής, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης από δύο (2) έως έξι (6) μηνών και διοικητικό πρόστιμο, όπως καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 62. Αν τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου είναι αλλοδαποί, επιβάλλεται η διοικητική επιστροφή τους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 έως 30 του ν. 3907/2011 (Α' 7). Αν είναι πολίτες τρίτων χωρών και είναι κάτοχοι άδειας διαμονής, η άδειά τους αυτή ανακαλείται χωρίς προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης. Αν είναι πολίτες τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτημα χορήγησης άδειας διαμονής, αυτό απορρίπτεται, χωρίς προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης.

2. Η υποβολή αίτησης για την έκδοση της άδειας της παρ. 1 του άρθρου 26 δεν αναστέλλει την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 29

Παραχώρηση ακινήτων φορέων της Κεντρικής

Κυβέρνησης ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για τη χρήση τους ως χώρων λατρείας

1. Χώροι λατρείας που λογίζονται ως μνημεία, σύμφωνα με τον Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220) μπορούν με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού να παραχωρούνται κατά χρήση για

περιορισμένο χρονικό διάστημα στη Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων με αποκλειστικό σκοπό την άσκηση συγκεκριμένων λατρευτικών αναγκών θρησκευτικών κοινοτήτων.

2. Φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού μπορούν να παραχωρούν με τη διαδικασία που προβλέπεται, τη χρήση χώρων αποκλειστικής κυριότητας, νομής και κατοχής τους για την τέλεση συγκεκριμένων και ιδιαίτερα σημαντικών λατρευτικών γεγονότων σε εκκλησιαστικά ή θρησκευτικά νομικά πρόσωπα του ν. 4301/2014 (Α' 223) ή σε θρησκευτικές κοινότητες, κατόπιν βεβαίωσης της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων ότι είναι εκκλησιαστικά ή θρησκευτικά νομικά πρόσωπα του ν. 4301/2014 ή διαθέτουν τουλάχιστον μία (1) άδεια χώρου λατρείας. Η παραχώρηση του πρώτου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις έξι (6) ημέρες ανά έτος για κάθε θρησκευτική κοινότητα. Οι Δήμοι οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως την αρμόδια αστυνομική αρχή και να λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ασφαλή τέλεση των θρησκευτικών καθκόντων των ενδιαφερομένων.

3. Φορείς της κεντρικής κυβέρνησης ή των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού μπορούν να εκμισθώνουν ή να παραχωρούν άνευ ανταλλάγματος τη χρήση χώρων αποκλειστικής κυριότητας, νομής και κατοχής τους μόνο σε θρησκευτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή εκκλησιαστικά ή θρησκευτικά νομικά πρόσωπα του ν. 4301/2014 με αποκλειστικό σκοπό την άσκηση της λατρείας τους. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η άδεια της παρ. 1 του άρθρου 26 για τη νόμιμη λειτουργία των χώρων λατρείας.

Άρθρο 30

Διοικητικά μέτρα

Σε περίπτωση: α) ανέγερσης, ίδρυσης και λειτουργίας, μεταστέγασης χώρων λατρείας, προσθήκης καθ' ύψος ή κατ' επέκταση, εκτέλεσης κάθε είδους οικοδομικών εργασιών σε υφιστάμενο χώρο λατρείας και κατεδάφισης χώρων λατρείας χωρίς την άδεια του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της παρ. 1 του άρθρου 26 και β) παραβίασης των όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας των νομίμως αδειοδοτημένων χώρων λατρείας, όπως προβλέπονται στα άρθρα 24, 25, 26, 27, 28 και 29, επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 62.

Άρθρο 31

Ιδιωτικοί χώροι λατρείας της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού

1. Χώροι λατρείας που ανήκουν κατά κυριότητα σε φυσικά πρόσωπα ή σε μη εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα μπορούν να ιδρύονται, ανεγείρονται, θεμελιώνονται, εγκαινιάζονται και να λειτουργούν για την εξυπηρέτηση της λατρείας της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού εφόσον:

α) περιορίζονται στην τέλεση μυστηρίου ή ακολουθίας υπέρ των θρησκευτικών αναγκών είτε του ιδιοκτήτη φυσικού προσώπου και της οικογένειάς του είτε των μελών ή εκπαιδευόμενων ή ωφελούμενων ή εργαζομένων ή διαμενόντων στις εγκαταστάσεις του ιδιοκτήτη νομικού προσώπου και β) έχει εκδοθεί έγγραφη άδεια του Μητροπολίτη της κατά τόπο αρμόδιας Ιεράς Μητροπόλης της Εκκλησίας της Ελλάδος της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α' 146) ή της Ιεράς Μητροπόλης της Εκκλησίας της Κρήτης του άρθρου 17 του ν. 4149/1961 (Α'

41) και του άρθρου 3 του ν. 2942/2001 (Α' 202) ή της Ιεράς Μητρόπολης της Δωδεκανήσου ή της Εξαρχίας της Πάτμου των άρθρων 319 και 320 του ν. 4957/2022 (Α' 141) και υπό την επιφύλαξη τήρησης της πολεοδομικής νομοθεσίας.

2. Οι εκκλησιαστικές αρχές της παρ. 1 τηρούν υποχρεωτικά μητρώο αδειοδοτημένων ιδιωτικών χώρων λατρείας, στο οποίο καταχωρίζονται η διεύθυνσή τους, ο αριθμός και η ημερομηνία της άδειας και ο δικαιούχος της άδειας. Μέσο απόδειξης της αδειοδότησης των ανωτέρω χώρων λατρείας αποτελεί, εκτός της ανωτέρω άδειας, και η καταγραφή τους στο ανωτέρω μητρώο.

3. Η άδεια εγκρίνεται και ανακαλείται κατά την πνευματική κρίση της κατά τόπο αρμόδιας εκκλησιαστικής αρχής, και η χορήγησή της δεν θεμελιώνει αξίωση των κατόχων της έναντι της εκκλησιαστικής αρχής ώστε να εξυπηρετούνται οι θρησκευτικές ανάγκες τους οπωσδήποτε στον χώρο λατρείας τους αντί του Ενοριακού Ναού της περιοχής τους. Η άδεια αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων ή την υποβολή γνωστοποιήσεων που απαιτούνται κατά την πολεοδομική νομοθεσία για τις οικοδομικές εργασίες ή αλλαγές χρήσης σε ακίνητο με σκοπό να ανεγερθεί ή να λειτουργήσει ο χώρος λατρείας.

4. Στον ιδιωτικό χώρο λατρείας μπορεί να λειτουργήσει με την άδεια της κατά τόπο αρμόδιας εκκλησιαστικής αρχής κληρικός της ή άλλος κληρικός εφόσον έχει την άδειά της.

5. Οι ιδιωτικοί χώροι λατρείας της παρ. 1 απαγορεύεται: α) να ιδρύονται ή να λειτουργούν χωρίς την άδεια της οικείας εκκλησιαστικής αρχής, β) να τίθενται σε δημόσια λατρεία, ανεξάρτητα αν γίνονται τελετές από θρησκευτικό λειτουργό ή όχι, γ) να λειτουργούν για διαφορετικό σκοπό από αυτόν της περ. α) της παρ. 1 ή κατά παράβαση της άδειας της οικείας εκκλησιαστικής αρχής ή κατά παράβαση του άρθρου 6 του α.ν. 2200/1940 (Α' 42) και των κανονιστικών πράξεων της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 590/1977 (Α' 146), της παρ. 6 του άρθρου 43 του ν. 3848/2010 (Α' 71) και της παρ. 1 του άρθρου 338 του ν. 4957/2022 (Α' 141), δ) να διατίθενται χωρίς άδεια της ανωτέρω εκκλησιαστικής αρχής για την εξυπηρέτηση των αναγκών άλλης θρησκευτικής κοινότητας, ε) να ανεγείρονται, μετασκευάζονται, επεκτείνονται, μεταβάλλουν χρήση και να λειτουργούν κατά παράβαση της πολεοδομικής νομοθεσίας. Σε περίπτωση παράβασης του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν τα διοικητικά μέτρα και πρόστιμα του άρθρων 27, 28, 30 και της παρ. 2 του άρθρου 64 στους χώρους λατρείας, στους εμπράγματους δικαιούχους ή κατόχους των ανωτέρω χώρων λατρείας και στους εμπλεκόμενους στη λειτουργία τους θρησκευτικούς λειτουργούς κατά περίπτωση.

6. Για την παραχώρηση και τη νόμιμη λειτουργία χώρου λατρείας της παρ. 1 προς εξυπηρέτηση των αναγκών άλλης θρησκευτικής κοινότητας ή φυσικών προσώπων που δεν ανήκουν στην Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού, απαιτούνται η υποβολή αίτησης του ιδιοκτήτη του χώρου λατρείας στην κατά τόπο αρμόδια εκκλησιαστική αρχή της παρ. 1 για την ανάκληση της άδειας και τη διαγραφή του χώρου από το μητρώο της παρ. 2, η λήψη της άδειας της παρ. 1 του άρθρου 26 και η νόμιμη λειτουργία του χώρου λατρείας σύμφωνα με τα άρθρα 25 και 26. Στην ανωτέρω περίπτωση η αρμόδια εκκλησιαστική αρχή ανακαλεί υποχρεωτικά την άδεια της παρ. 1. Αν η ανωτέρω παραχώρηση και η λειτουργία υπέρ των αναγκών άλλης θρησκευτικής κοινότητας λαμβάνουν χώρα κατά παράβαση των υποχρεώσεων της παρούσας ή των άρθρων 25, 26 και 27 επιβάλλονται τα διοικητικά μέτρα και πρόστιμα του άρθρου 30 και της παρ. 2 του άρθρου 62.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ (Άρθρα 21-22)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΧΩΡΟΙ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΓΝΩΣΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ (Άρθρα 23-31)

7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και για τους υφιστάμενους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χώρους λατρείας της κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού, κυριότητας φυσικών προσώπων και μη εκκλησιαστικών νομικών προσώπων.

8. Για τους υφιστάμενους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ιδιωτικούς χώρους λατρείας η καταγραφή στο μητρώο της παρ. 2 επέχει θέση άδειας της παρ. 1, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 1 και ισχύουν ως προς την καταγραφή οι διατάξεις του παρόντος άρθρου που αφορούν στην άδεια, την έλλειψη άδειας ή την παράβαση της άδειας.